

Karavanke so časopisna priloga Gorenjskega glasa in Mohorjeve družbe v Celovcu

NOVEMBER 2021

Gorenjski Glas

Mohorjeva
Hermagoras

ČASOPIS O ŽIVLJENJU NA OBEH STRANEH MEJE

Karavanke

Bundeskanzleramt

Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung des Bundeskanzleramtes.

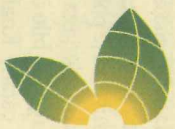

REPUBLIKA SLOVENIJA

URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

**BIOTEHNIŠKI
CENTER NAKLO**

STRAHINJ 99, 4202 NAKLO
www.bc-naklo.si

Z roko v roki vztrajnostno širimo obzorja

Z roko v roki ...

Mednarodni projekti, v katerih dijaki in učitelji sodelujemo z različnimi evropskimi šolami, so stalnica na BC Naklo. Tako nas je desetletno sodelovanje povezal z **Zvezno gimnazijo in zvezno realno gimnazijo za Slovence iz Celovca** in z **Znanstvenim licejem Franceta Prešerna iz Trsta**.

... vztrajnostno ...

V projektu **SLAVIT** smo spoznavali bogastvo slovenske besede od Tržaškega zaliva do Celovške kotline. Tako kot se razlikujeta alpska in sredozemska pokrajina, je raznolika tudi melodija jezika in uporabljamo različne izraze. Osrednja nit projekta je bila kvalitetno poučevanje naravnih vsebin. Na izmenjavah so učitelji za dijake pripravili zanimive

naravoslovne delavnice. Izdelali so jogurt, eksperimentirali z različnimi plini, na morski obali so iskali plastične in druge odpadke, raziskali so živi svet šolskega ribnika, morske vode in obrežja reke Drave V slovenskem prostoru je bil projekt prepoznan kot primer dobre prakse.

... širimo obzorja

Naše sodelovanje letos nadaljujemo z novimi generacijami gimnazijcev. V projektu **Zeleni Sijaj** se bomo zavzeli za realne podnebne ukrepe, s katerimi lahko mladi blažimo podnebne spremembe. Raziskovali bomo živi svet v vodi in na kopnem, saj ga želimo ohraniti za prihodnje generacije. Veselimo se projekta, ki bo z novimi prijateljskimi vezmi povezal dijake in učitelje – brez meja.

Dijaki po praktično znanje tudi v sosedno Avstrijo

Biotehniški center Naklo je že vrsto let primer uspešnega sodelovanja med izobraževalnimi institucijami Slovenije in Koroške. Tudi o tem smo se pogovarjali z direktorjem Marijanom Pogačnikom.

Mateja Rant

Kako se je bilo po skoraj enoletnem preporu vrniti k pouku v šolskih prostorih?

Že ob pogledu na dijake je bilo očito, da so navdušeni; opaziti je bilo veselje v očeh, da so se vrnili v šolske prostore. Videti je bilo, da je to tisto pravo in da so težko čakali – druženje z vrstniki je namreč v tem obdobju zelo pomembno.

Kakšen primanjljaj v znanju ste opazili pri dijakih?

Pri maturi so bili sicer rezultati boljši kot v preteklih letih, a je to težko primerljivo zaradi prilagoditev na letošnji maturi. Nekaj primanjkljaja pri pouku opažajo tudi učitelji, ki so prav tako zadovoljni, da pouk spet poteka v šolskih prostorih. Menim, da so srečanja na Zoomu in Teamsu, ki smo jih uporabljali za komunikacijo z dijaki in študenti, primerna zgolj za krajše sestanke, to ni orodje, ki bi bilo prilagojeno izobraževanju na spletu. Tovrstnemu poučevanju bi bilo namreč potem treba prilagoditi tudi gradivo. Interakcija na daljavo je težja, težko je nave-

prilagoditi tako, da so morali dijaki nekateri naloge, kot sta recimo kuhanje in peka, izvesti doma, da smo jih zaposili. Je bila pa to velika obremenitev tudi za starše.

Velik podarek namenjate sodelovanju s partnerskimi šolami v tujini, zlasti s šolami na avstrijskem Koroškem. Ste to sodelovanje ohranili tudi na daljavo?

Na daljavo je bilo sodelovanja nekaj manj, zdaj pa to znova oživljamo. Standardno je naše sodelovanje s Kmečko izobraževalno skupnostjo, v sklopu katere ponujajo nabor kmetij, na katerih naši dijaki in študentje opravljajo prakso. Partnerski sporazum smo podpisali s Kmetijsko šolo Ehrental in šolo v Litzlhofu, v kateri sodelujemo že s tretjim ravnanjem, mogoče pa bomo še s četrim, ker gre tudi sedaj leta 2023 v pokoj. Čeprav gre za manjšo šolo, pa je zelo dobro opremljena. Na področju naravoslovja smo v okviru dvehletnega Erasmusovega projekta Slaviti sodelovali tudi z Zvezno gimnazijo in zvezno realno gimnazijo za Slovence v Celovcu ter

in drugih oblik sodelovanja. Gorenjska in Koroška sta bili vedno povezani na področju kmetijstva. Obenem je za nekatere dijake mogoče to celo prvi stik s tujino.

Kako je v praksi videti vaše sodelovanje s šolami na Koroškem?

Navadno se izmenjavajo učitelji po eden, dva ali trije dijaki, ki jih vključujejo v delo na kmetijah, na katerih so nastanjeni. Kmetijska izobraževalna skupnost navadno poskubi, da so to predvsem slovenske kmetije, saj želijo, da se tudi njihovi otroci sporazumevajo v slovenščini in tako izpopolnjujejo svoje znanje slovenskega jezika.

Kaj bi poudarili kot najpomembnejše, kar dijaki in študenti pridobijo s tovrstnimi izmenjavami?

Poleg strokovnega znanja pridobijo tudi samozavest. Gre za sorazmerno dobro opremljene, podjetniško naravnane kmetije. Čeprav je treba poudariti, da so se tudi naše kmetije v zadnjih letih zelo razvile.

Kakšne koristi tovrstno sodelovanje prinaša šoli?

Spoznamo nove načine dela, veliko uporabnega znanja pridobimo predvsem na področju praktičnega izobraževanja, ki je pri njih zelo dobro organizirano, zlasti imajo dobro urejeno področje evalvacije opravljenege dela: ugotavljanje znanja in kompetenc. Študenti in dijaki tako spoznajo, katera znanja so pridobili oziroma bi jih še morali pridobiti v procesu praktičnega izobraževanja.

Verjetno med vašimi dijaki in študenti ni težko dobiti kandidatov za opravljanje prakse v tujini?

Tako je, zelo radi gredo v tujino. Običajno gre po deset ali več dijakov skupaj. Pri študentih so te številke nekoliko manjše, ker na izmenjave odhajajo posamezno. Nekateri potem tudi ostanejo v tujini, zato se ob tem poraja vprašanje, ali je po končanem študiju v tujini zanje doma sploh dovolj priložnosti, odpirata se tudi vprašanje plačila, ki se bo moralo približati avstrijskemu, sicer bomo imeli v prihodnosti še večje težave.

Marjan Pogačnik / Foto: Primož Plečnik

V vašem centru ste se že vrsto let osredotočeni na ekološko pridelavo. Je to priložnost na področju kmetijstva, ki jo ta čas še premalo izkoristimo?

Zagotovo, saj se je tudi Evropska unija zavezala, da bo do leta 2030 ekološko kmetijstvo predstavljalo 25 odstotkov celotne kmetijske proizvodnje, kar so Avstriji že dosegli. Čeprav smo imeli na ekološkem področju od leta 2015 do 2020 enako strategijo kot Avstriji, pa smo mi šele pri okoli enajstih odstotkih.

Kako mladi gledajo na ekološko kmetijstvo?

Pri ekološkem kmetijstvu imamo problem uporabnega znanja, uporabnih tehnologij; z digitalnim kmetijstvom lahko na teh področjih marsikaj izboljšamo. Pri ekološki pridelavi se običajna fitofarmacevska sredstva ne uporabljajo, prav tako ne sintetična mineralna gnojila. Izživ je zato spremljanje boleznin in škodljivcev ter uporaba sonaravnih metod za njihovo obvladovanje. Dušična mineralna gnojila pa zamenjujemo z uporabo naravnih organskih gnojil, z izbiro pravih sort in kombinacij različnih rastlin.

Je v tem prihodnost našega kmetijstva – glede na to, da v Sloveniji v glavnem nimamo velikih obdelovalnih površin?

Mi moramo graditi na proizvodih, ki predstavljajo tržno nišo, saj Slovenija ne more pridelati velikih količin »pocent hrane«, za cenejšo pridelavo imamo premalo površin.

Pred časom ste predstavili idejo kmetijskega inkubatorja. Je že zaživel v praksi?

S študenti že se temu že posvečamo in jih poskušamo spodbujati v tej smeri. Projekt smo prijavi skupaj z BSC, šolskim centrom Kranj in Občino Naklo in računamo, da bomo v januarju prihodnje leto že naredili korak naprej.

Kaj si obetate od tega projekta?

Predvsem je to spodbuda za mlade, da na določeni področjih namenjajo večji premislek inovacijam, novim spoznanjem ... Pri mladih je velik potencial, vprašanje je le, na kakšen način ga izkoristimo; v klasični učilnici je to bistveno težje. Naš cilj je povezovati različne organizacije na področju kmetijstva in skozi to mlade spodbujati, da se posvečajo inovativnim idejam, pri čemer si želimo, da bi jih bilo čim več možno uporabiti tudi v praksi.

Na Višji strokovni šoli ste v letošnjem študijskem letu

»Dijaki spoznajo, da se tudi na drugi strani meje spopadajo s takimi in drugačnimi izzivi na področju kmetijstva. Predvsem pa se mi zdi pomembno spletnje novih znanstev, prijateljskih mrež, kar lahko kasneje privede tudi do poslovnih partnerstev in drugih oblik sodelovanja.«

zati komunikacijo ... Zato so naši učitelji in predavatelji v času epidemije covid-19 pripravili veliko novega gradiva, ki predstavlja dobro osnovo za nadaljnje delo.

Izobraževanje na vaši šoli v veliki meri temelji tudi na praktičnem pouku. Kako ste praktični pouk organizirali v času zaprtja šol – verjetno je bilo vse skupaj zelo okrnjeno?

V času popolnega zaprtja je bilo zelo okrnjeno, tudi kasneje je bilo to bistveno težje organizirati kot sicer. Večinoma smo praktično delo

Kaj dijakom prinaša tovrstno sodelovanje?

Dijaki spoznajo, da se tudi na drugi strani meje spopadajo s takimi in drugačnimi izzivi na področju kmetijstva. Predvsem pa se mi zdi pomembno spletnje novih znanstev, prijateljskih mrež, kar lahko kasneje privede tudi do poslovnih partnerstev

Kakšna je vizija razvoja centra v prihodnosti?

Na področju investicij pripravljamo programsko nalogo za nov objekt za višjo šolo in raziskovalno dejavnost, naložba bo vredna okrog pet milijonov evrov. V obstoječih objektih namreč ni dovolj prostora še za študente, ki imajo zato predavanja predvsem popoldne. Potem pa nas čakajo še investicije v posestvo: od prostorov za praktični pouk do opreme za kmetijstvo. Kmetijski del si namreč želimo v prihodnjih letih še okrepiti, zato bomo za to namenili nekaj več sredstev.